

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 220. An sit licitum repercutere in fama vel honore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

Herinx de Justit. d. 7. n. 28. detrahentem fortè posse per hoc excusari, quòd damnati non curent famam suam.

§. 16. Si reus legitimè interrogatus neget verum crimen, & ideo infamia redundet in accusatorem, *Caj. Mol.* aliique apud *Dian. p. 3. t. 5. R. 30.* dicunt huic fieri injuriam, quia negando crimen implicitè dicit eos falsò & calumniosè accusare, ergo est causa injusta illius infamiæ. E contra *Faber & Dian. supra, Lugo d. 15. n. 14. Dicast. n. 291. Haun. n. 556. Spor. t. 5. c. 4. n. 98.* probabilius negant, quia reus non tenetur ex justitia fateri crimen, multò minùs juvare accusatorem, vel contra seipsum agere, ergo negando, donec probetur, non est causa positiva, sed tantùm permissiva illius infamiæ. 1211

§. 17. Si Titius per mendacium infamavit Cajum, & ego possim sine incommodo salvare famam Caji manifestando mendacium Titii, non detraho, si manifestem, quia Caju retinet jus ad famam, & isti juri conservando licitè cooperor: imò *Lugo d. 10. à n. 212.* docet me ex charitate ad hoc teneri, sicut si possem sine incommodo, tenerer tibi manifestare furem, ne rem tuam pergat injustè retinere: Vide tamen dicta l. 2. n. 219. 1212

Quod *Busenb.* in fine dicit de illo, qui sibi falsum crimen imponit, ob quod morte plectetur, quòd nempe non peccet graviter, nec censeatur seipsum occidere, de hoc recurret mentio L. 4. n. 1523.

Q. 220. An sit licitum repercutere in fama vel honore, id est, infamare vel inhonorare eum, à quo quis injustè infamatus vel inhonoratus est. *Bz. §. 1. Com-* 1213

muniter non est licitum, quia communiter hoc non est medium unicum vel certò efficax ad recuperandam famam aut honorem, uti rectè probat *Carden.* in 2. crisi diff. 26. n. 16.; ergo illicitum est adhibere illud cum tanto præjudicio proximi: deinde quia communiter adest spiritus vindictæ, quæ privato non licet.

7214 §. 2. Si quis possit tueri vel recuperare famam, aliter, quàm infamando detractorem, peccat contra justitiam, si, ut ei fidem derogat, ipsum vicissim infamet, ita cum communi *Lugo d.* 15. n. 49. *Less.* l. 2. c. 11. n. 133., quamvis innuat velut probabile, quòd sit contra Charitatem tantùm. Ratio nostra est, quia detractor habet jus, ne plus fiat, quàm necessarium est ad defensionem vel recuperationem famæ, ergo cum reciproca infamatio non sit ad hoc necessaria, habet jus ad negationem illius. Idem magis valet, si infamatio alterius sit inutilis ad recuperandam famam vel honorem suum; tum autem esset inutilis, si crimen manifestandum non redderet inhabilem ad testificandum, aut si accusatus non posset illud crimen detractoris probare, nam sine probatione nihil prodesset ad defensionem.

7215 §. 3. Mortale est alteri falsum crimen grave imponere, ut sic elidatur ejus autoritas vel defendatur honor, nam hæ duæ prop: sunt ab *Inn. XI.* damnatæ: 43. *Quidni non nisi veniale sit detractantis autoritatem magnam sibi noxiam falso crimine elidere?* 44. Probabile est non peccare mortaliter, qui imponit falsum crimen alicui, ut suam justitiam & honorem defendat: & si hec non sit probabile, vix ulla erit opinio probabilis in *Theologia.* Ratio autem est, quia est

est mendacium in re gravi; deinde etiam est grave contra iustitiam, uti jam dicitur.

§. 4. Tale falsum crimen imponere detrahenti, est imprimis contra Iustitiam legalem, quia est contra jus, quo Resp: obligat singulos sibi subditos, ne Judicem à se constitutum decipiant in illis, quæ ad publicam & rectam gubernationem spectant, sicque inducant ad puniendum aliquem ob crimen falsum: Deinde etiam est contra iustitiam commutativam, sive fiat in- five extra Judicium, ita *Carden:* & alii contra *Lugo* & alios. Ratio est, quia quisque habet jus, ne infametur crimine falso, sicuti quisque habet jus, ne à privato occidatur, quod utrumque jus non amittitur, nisi ubi est defensio cum moderamine inculpatae tutelæ, qualis tum tantum est, si medium, quod adhibes ad te defendendum, sit unicum & certò efficax, quod hic non est. Deinde hæc defensio est in perniciem & contra jus Reipublicæ, ergo est illicita, ergo non potest dici esse defensio cum moderamine inculpatae tutelæ, hæc enim est licita. *Nec obstat*, quòd talis infamatio non sit contra iustitiam, in quantum est recuperatio famæ suæ injustè læsæ, nam est contra iustitiam, in quantum est recuperatio per infamationem falsam, eò quòd hæc sit contra jus ad famam, quod habet ille, qui infamatur, ne lædatur circa materiam, in qua est innocens.

§. 5. Licitum est, per se loquendo, crimen verum detrahentis vel falsò accusantis manifestare, quantum necessarium est ad elidendam auctoritatem illius, quia injuriam patiens habet jus ad defensionem suam, nec detrahens aut injustè accusans potest esse rationabiliter invitus,

Ccc 2

cum

cùm ipsemet cogat injuriatum ad hoc medium necessarium de se licitum , ita *Card. n. 48.* Imò aliqui dicunt id licere , quamvis esset accusatus de vero crimine sed occulto injuriosè manifestato, quia adhuc injustè læsa est ejus fama, ad quam recuperandam jus habet. Addit *Carden.* si falsò vel injustè accusatus inde passurus esset leve damnum & accusans grave , tum fore contra Charitatem revelato ejus gravi crimine auctoritatem elidere. *Dixi*, per se loquendo , nam aliter loquendum est , si quis sub secreto illud habeat, vel injustè notitiam illam acquisiverit , uti dicitur à 1228.

1218 §. 6. Qui ab alio falsâ calumniâ impetitur, nec aliter potest eam refellere, potest calumnianti dicere, quòd mentiatur, quamvis hoc sit ipsi futurum ignominiosum, nam utitur moderamine inculpatæ tutelæ, ita cum aliis *Mendo diff. 1. n. 225.* Idem dicunt aliqui, quamvis crimen, quod objicitur, foret verum, dummodo non sit publicum, quia calumniator tum adhuc mentitur quoad famam publicam, sed in hoc videtur esse restrictio nimium mentalis, nam neque ex verbis alterius, neque ex circumstantiis colligi potest, quòd loquatur de fama publica; posset tamen dicere esse quoad hoc calumniatorem & sibi facere injuriam.

1219 Q: 221: Quid notandum sit, si hoc, quod de altero dixisti, fuit publicum. R. Seqq:

§. 1. Aliquid potest esse publicum tripliciter, in primis *fure*, si sciatur per confessionem Rei in publico judicio vel per sententiam Judicis jam publicatam: Deinde *Facto* seu per ipsam facti evidentiã apud tot, ut attentâ conditione illo-

rum